გაზეთის ფასი

თოვე	მან.	კ.	თოვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

ივერია

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიეშართონ: თბილისი, რედაქციის, ახალ-ბებოვოს ქუჩაზედ, სახლი № 9, ბ. ხიდდელეანის საგაზეთოს, გოლოვინის პროსპექტი, ცენტრალურსა და გრიბოედოვის წოვნების მაღაზიებს.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი **საპოლიტიკო და საალიტერატურო გაზეთი** 1877—1887 წელიწადი

მიიღება ნახევარ-წლის ხელის-მოწერა

ყოველ-დღიურ რუსულს გაზეთს

„ნოვოე ობოზრენიე“-ზე

(ახალი მიმოხილვა)

ხელის-მოწერის ფასი: 1887 წლის 1-ლ იელისიდგან 1888 წლის 1-ლ იანერამდე ჰლირს **6 მან.** შინ მიტანით და სხვა ქალაქებში გაგზავნით.

ხელის-მოწერა მიიღება ამ გაზეთის კანტორაში: **ტფილისში, გოლოგანის პროსპექტზე, სახ. № 27.** (3—1)

კვირას, 5 ივლისს,

ხაკოშერდიო კლუბის სარეფეტელო ხადგომში (მახაალის ქუჩაზე).

ქართული დრამატიული დასი ვ. აბაშიძის ლოტტბარობით წარმოადგენს:

I

ერთი სტენა აგ. ცაგარელის

მათიგოდამ

II

დატრიალდა ეკარა

ვოდევილი ერთის მოქმედებად.

მონაწილეობას მიიღებენ: ნებიერიძე, ვ. გუნია, ივ. ცაგარელი, ტ. მაქსიმეძე, შ. სავანელი, ელბაქიძისა, რეულოვისა და სხვანი

დასაწყისი 9 ხაათზედ.

შინაარსი: ტფილისი, 4 იელისი.— ახალი ამბავი.—ნაკვეში.— დაბა და სოფელი: ქრთული. — ნარკვევი. უცხოეთი. — წერილი ამბავი. — გასარეფობი.—დეპეშა.—საკანონმდებლო ტრიბანი.—საშინაო ტრიბანი და განცხადებანი.

ფელეტონი: ქართველთა ზორის, სანოსი.

ფელეტონი

ქართველთა ზორის

სწავლა თუ არ - სწავლა. — სურამის ფარნები და ერთის საზოგადოების წევრნი.—სასაცილო ლონისძიება.—ფოსტელს კორრესპონდენტს. —წიფოს მაზდილოსანნი.

ამ კვირია ჩვენი გაზეთი მეთაურს წერილებში ლაპარაკობდა ქართველ თავად-აზნაურობის წარსულს და აწინდელს ყოფა-ცხოვრებაზე.

დაც თავად-აზნაურობა უწინ ცხოვრებდა ადამიანურის ცხოვრებით და ემსახურებოდა თავის და მეტადრე სამშობლოს ბედნიერებას, იმდენად დღეს შედარებით იგი ალარც თავისთვის არის და ალარცა-რას სამშობლოსა ჰმატებსო.

მკითხველმა თითონ გასამართლოს, რამდენადაც ჩვენს გაზეთს სიმართლე მიუძღვის, როცა ამისთანა თვალით უყურებს საქმეს. მეთაურების დამწერმა კიდეე თავის მხრით იზრუნოს თავის აზრების დასაბუთიანებაზე. ჩვენ, მეფელეტონენი, ამაში არ გაეერეეთ. ან რა ჩვენი საქმეა ამ გვარი, თუ იმ გვარის დასკენების გამოყენა და ჩამომწყრიეება. ჩვენ ეუყურებთ ცხოვრებას ისე, როგორც არის. მიზეზებთან ჩვენ საქმე არა გვაქეს და ერთობ ძალიანაც გვეშინიან ს

ჩვენ ფონისძიება მოგვეცა პასუხი ვუგოთ იმ საკითხავს, რომელიც წინა წერილის დასასრულში მოვიხსენიეთ.

ბ. ნ—ლი

ახალი ამბავი

*** ტფილისის მე-2 გიმნაზია საყოველთაოდ აცხადებს, რომ წელს არც ერთი შეგირდი მიღებული არ იქნება არც მოსამზადებელსა და არც პირველ კლასებში, რადგანაც მოსამზადებელი კლასი გაუქმდა და პირველშიკი თავისუფალი ალაგი არ არისო.

*** ჩვენ შეეიტყეთ, რომ კავკასიის ადმინისტრაციას გადაუდგია ასი თუმანი საშინაო მრეწველობის ნაწარმოების კოლლექციის შესაკრებად. ამასთანავე შეუდგენიათ პროგრამა, რომლითაც უნდა შეგროვდეს მოახსენებული კოლლექცია. ფული და პროგრამა გაეგზავნება დაღისტანის ოლქის უფროსს, თავ. ნ. ჯაჭვაძეს, და ამ გვარად შეკრებილი კოლლექცია გაიგზავნება ხარკოვის სრულიად რუსეთის გამოფენაზე.

*** ჩვენ ამას წინად ჩვენს გაზეთში გამოცხადებული გვქონდა, რომ ბ-ნს აბაშიძეს განუზრახავს საზაფხულო წარმოდგენების გამართვა და ამის გამო მოლაპარაკება აქვს საკომერციო კლუბთან, რომლის საზაფხულო სადგომშიაც, ეასილიევის ბაღში, უნდა წარმოდგენების გამართვაო. ეხლა უკვე მოჰლაპარაკებია ბ-ნი აბაშიძე კლუბის მმართველობას და პირველი წარმოდგენა დანიშნულია დღეს, კვირას, 5 იულისს. წარმოადგენენ: ერთს სცენას ავ. ცაგარლის მთიკოდამ და ეოდეეილს „დატრიალდა ჯარა“-ს.

*** აელაბარში შემდეგი ამბავი მოამხდარა: ახალგაზდა 17 წლის ქალს ელისაბედ ფ—სას სიყრმითვე გულის ფრიალი დასჩემებია; უკანასკნელ ხანებში ეს ავადმყოფობა გასძლიერებია თურმე და წარსულ თიბათვეის 27-ს, დილის 3 საათზე, გარდაცვლილა. პატრონები იმ დღესვე დამარხვის თავდარიგს შესდგომიან, მაგრამ ერთბაშად მეორე დღეს 10 საათზე ამ ქალს გამოუღვიძნია. მიუწვეეიათ ექიმი, რომელსაც უთქამს, რომ ქალს საღათას ძილითა სძინებიაო. 31-ს საათის ძილის შემდეგ ქალი ისევე უშინდებურად ავადმყოფობს და ექიმი ისევ ისე სწამლობს.

*** გორიდამ გვწერენ: მარშან გენ. თ. იე. ამილახვრის თაოსნობითი კავკავში წაიყვანეს გორიდამ მენატიკეები; თერგზე ჩაუშვეს ნავტიკები და ასწავლიდნენ ჯარის კაცთა ხმარებას ნავტიკებისას. რეა რუმბიანის ნავტიკებით თურმე გადიტანეს ბარგი, ცხენები და ზარბაზნები. დღეს ჩვენებური მენატიკეები პეტერბურგშიაც წაიყვანეს. თიბათვეში აქ მოვიდა ადიუტანტი ბ-ნ ამ—რისა და ოთხი მენატიკე გაგზავნა პეტერბურგში, სადაც ჯარის-კაცთ უნდა ასწავლონ ნავტიკების ხმარება. გორელი მენატიკეები დარჩებიან პეტრეს ქალაქში ამ ზაფხულსა. თთვეში თითოს ექვ	ნეა ჯამაგირად რეა თუმანი და ამას გარდა ჭამა, სმა და სახლი სახელმწიფოდ ექმნებათო.

*** იქიდამეე გვატყობინებენ: გორის სასეირნო, საზოგადო ბაღი სწორედ საჩხუბარ ალაგად გარდაქცეა; ეისაც არა მგონია, აქ მოუეა ჩხუბი, ეისაც არა მგონია, აქა სცემენ; დიდი და პატარა აქ უსწორებენ ერთმანერთს ანგარიშებსა. ამ დღეებში ერთმა გორიელის ჯიბის ბარტყუნი: ეს ცარიელი ჯიბე-და „დაჭრა სანაცვლოდ მის იმედისა დიდისა“.

ქართველთა შორის ზოგს კიდეე იმედი აქვს, როგორმე მოისულიეროს ჯიბე. მაგრამ ჯერ ნამდეილი ღონე ეერ ულონიათ, თუმცა ულონო ღონის-ძიებათა შორის თითო-ოროლასა-თვის ხელი წუტანებიათ და ჭგონიათ, თუ მოგახერხეთ რამ, ამითაო, თუ არა და, მშეიდობით ცოლო და შეილო, მშეიდობით კოკანა კაკალეო.

ზოგი ჰფიქრობს, მოდი საზოგადოების წევრნი, ეისაც აქამდის დანაპირი არ შემოუტანია, გავანთავისუფლოთ ერთიან, ნუდარას მოეცსთოვთ და იმის სინიდისზე მივადგოთ საზოგადოების მერმისიო. ეკვენ რომ არ განთავისუფლოთ, განა იმან თვითონ დიდი ხანი არ არის თავი დაგიკრათ და გითხრათ: მშეიდობით და გამარჯვებითაო. რომ მოსთხოვოთ დანაპირების შემოტანია, ეისაც ალბარად არ აგიგდებთ და თქვენს თხოვნას სიცილად იკმარებს-ღა! განა აქამდი-კი იმისს სინიდისზე, სიტყვის აღმსრულებლობასა, პატიოსნებასა და მამულის-სიყვარულზე არ იყო მიგდებული საქმე. თუ-კი ამ ექვსის წლის მანძილზე არა გამოდნა-რა, ამას იქით-კი განა წყაროს წყალივით მოჰხეთქავს ან იმისი სინიდისი, ან ეაკაკობა. განა იტყვის—კაცი ეარ და ქუდი მხურავს და ამიტომ რაცა ვსთქვი, ის უნდა ვქმნაო. თქმა და ქმნა გმირთა წესია და ქონდრის კაცმაც ის უნდა ჰქმნას, რაც გმირმა! ერიჰაა! ზოგსა ჭგონია, რომ

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა. ასრულენ ეგინი თავეანთ მოვალეობას? თქვენც არ მოიკვდეთ. არამც თუ მოვალეობას არ ასრულებენ, ჯამაედ სრულიადაც უნდათ დაამცირონთ თავი ყოველ გვარ მოვალეობას—საქვეყნო საქმე უფრო უკედ წავაო, რადგან თავისუფალნი ეიქნებით რადაც მოვალეობისაგანაო და, ხომ მოგეხსენებათ, თავისუფალი კაცი ყველაფერში უფრო ხელ-გამომაეალია, ეიდრე მოვალეო.

ეჭნება მართალა კარგიც იყოს, ხოლო საქმე ის არის, რომ ამ ექვსის წლის წინად ჩვენში დამტკიცდა საზოგადოება წერა-კითხვის გასავრცელებლად ქართველთ შორის. „მოწინაეე საზოგადოება“ დაფაცურდა, აქეთ ეცა, იქით მიატყდა, მოკრიფა ოთხასამდე ქართველი კაცი, რომელნიც „არაფერს“ არა ჭზოგავდნენ ხალხში სწავლის მოფენისთვის. ერთი ყაყანი, ფართი-ფურთი, თბილ-თბილი და ცხელ-ცხელი სიტყვები! ეინ მოსთვლის, რას არ ნაეწერდით და რას არ ეამბობდით.

ამ ხმა-მაღლა ლაპარაკს და თავგანწირულობას მოჰყვა ისა, რომ თითო წევრმა იდეა თავს რაღაც ექვსის მანეთის შემოწირეა წელიწადში. მაგრამ მაშინ გვატკბობდა ქართული ანდაზა, „ყეავს კაკალი გაგგდებინე, ისიც კარგიაო“. გაეიდა ერთი წელიწადი, გაეიდა მეორე, გაეიდა მესამე, და ყეავს კაკალი ეერ გაეგგდებინეთ. მეოთხე წელიწადიც თან გაჰყვა წინა წლებს, მეხუთეც, მეექვსეცა, კაკალი ყეავს შეჭრია და წერა-კითხვის გამავრცელებელს საზოგადოებას-კი ცა-

ფული ფროზე შემოიტანონო. თუ არ შემოიტანეს, ძალა დავატანოთო. კაცო, რაც აქამდის იყო, განა მერანისაც ის არ იქნება. აქამდისაც ყოველ წელს უნდა შემოეტანათ წლის ფული, მაგრამ არ შემოიტანეს პირველ წელიწადს, არ შემოიტანეს დანაჩენს ხუთს წელიწადსაც. ამას იქითაც ასეე მოხდება, რადგან უკვე გამოცდილებაეა გვაქეს და ჭკუაც ეისწავლეთ, თუ როგორ უნდა მოვიქცეთ ცხოვრებაში. ხომ მოგეხსენებათ, საქმე ჯერ ბილიკის გაკვეეეაა; რაკი ერთხელ ბილიკი გაეკვეეეთ, მაშინ იმაზე გაეალა ისე სარფიანი და ადვილია, რომ მარტო გიჟი-ღა თუ გაუდგება დაბურეილს ტყესა და ბილიკს-კი გადუხეეეს. ამიტომ ჩვენც აედგებით და ჯერ პირველ წელს არ შემოვიტანთ საწეერო ფულსა, მერე მეორე წელს, მესამეს, მეოთხეს, მეხუთეს და ამ სახით, თუ ღმერთმა ხელი მოგვიმართა, გადავაგორებთ მეექვსე წელიწადსაც. მაშინ კიდეე გამოჩნდება ღვთისნიერი ქართველი და იტყვის: „მოდით, ძმანო, ეისაც აქამდის არ შემოუტანია, იმას ნუღარ დავატანთ ძალასა და ამას იქით საქმე იმის სინიდისზე მივაგდოთო“. ასე და ამ გვარად, ღმერთი მოწყალეა, როგორმე გავატანთ ბოლომდის, ეიდრე დაეიზიკეებოდეთ. სიკედილს შემდეგ ხომ გინდა ქვა-ქვაზედაც ნუღარ ყოფილა.

ახლა კიდეე გამომტყვრალან თითო-ოროლა მეტიჩარანი და იკითხა

ფული დროზე შემოიტანონო. თუ არ შემოიტანეს, ძალა დავატანოთო. კაცო, რაკ აქამდის იყო, განა მერანისაც ის არ იქნება. აქამდისაც ყოველ წელს უნდა შემოეტანათ წლის ფული, მაგრამ არ შემოიტანეს პირველ წელიწადს, არ შემოიტანეს დანაჩენს ხუთს წელიწადსაც. ამას იქითაც ასეე მოხდება, რადგან უკვე გამოცდილებაეა გვაქეს და ჭკუაც ეისწავლეთ, თუ როგორ უნდა მოვიქცეთ ცხოვრებაში. ხომ მოგეხსენებათ, საქმე ჯერ ბილიკის გაკვეეეაა; რაკი ერთხელ ბილიკი გაეკვეეეთ, მაშინ იმაზე გაეალა ისე სარფიანი და ადვილია, რომ მარტო გიჟი-ღა თუ გაუდგება დაბურეილს ტყესა და ბილიკს-კი გადუხეეეს. ამიტომ ჩვენც აედგებით და ჯერ პირველ წელს არ შემოვიტანთ საწეერო ფულსა, მერე მეორე წელს, მესამეს, მეოთხეს, მეხუთეს და ამ სახით, თუ ღმერთმა ხელი მოგვიმართა, გადავაგორებთ მეექვსე წელიწადსაც. მაშინ კიდეე გამოჩნდება ღვთისნიერი ქართველი და იტყვის: „მოდით, ძმანო, ეისაც აქამდის არ შემოუტანია, იმას ნუღარ დავატანთ ძალასა და ამას იქით საქმე იმის სინიდისზე მივაგდოთო“. ასე და ამ გვარად, ღმერთი მოწყალეა, როგორმე გავატანთ ბოლომდის, ეიდრე დაეიზიკეებოდეთ. სიკედილს შემდეგ ხომ გინდა ქვა-ქვაზედაც ნუღარ ყოფილა.

ახლა კიდეე გამომტყვრალან თითო-ოროლა მეტიჩარანი და იკითხა

ფული ფ

ცდილობს წმინდა ბერი გაიჩინოს, ე. ი. დიდების ბერი, რომელიც უფრო ფასსმია.

მეფისწყლობით მოელი ეს ბეგეთერელა ვალი ბიდა-ქართლისა მიდგან გაგასნილი და დასუსლია ასე, რომ ძნელად, ძალიან ძნელად შეგსვლასთა მოუხსავ-დაუთესავი მაწ. დღეიდე თითქმის სულ ბერი და ქერი ითესებოდა ბიდა-ქართლეში. ამ ხუთაეკეკნის წლის განმავლობაში სიმინდსაც მაჭეკეკ სელი, ასე რომ პატარა ლიასვის ვალი და ხეობა, ფერნინს ხეობები, დიდ-ლაური მთლად სიმინდის ხოდაბუნებად გადაქცეკეთეთ. ამ მოგლენის მიზეზი ის არის, რომ ფასი დაკდა, ბლომად ეზიდებიან სამზღვარ-გარეგ. უფრო ფასსია ქართული სიმინდი, ვიდრე ამერიული, რადგანაც მძიმეა, მაგრამ, ეზას იტანს და ორ ანდედეა. რასაკვირველია, იქ უფრო სთესავენ სიმინდს, სადაც უნავდ არის წყალი, და ამ მხრივ პატარა ლიასვის ვალი შესანიშნავი და წყალიც შემრჩა სიმინდისთვის; დიდ-ლიასვზეც ამასთანეს სიმინდი ვარ მოდის, როგორც აქ, თუ ძალიან გაპატეკეკეული არ არის მაწ.

თან-და-თან მაწ ძენწდება და მოსავალს აღარ იძლევა ისეთსა, როგორიც წინად მოჭეკეკდა. სადმი აპატეკეკდა მსოფლიო სოფლის ახლო მდებარე მამულებსა, რომელსაც „ნაოფუძარ“ ეძახიან. მაგრამ ესეკ კი, რაკი დაატეკეს რომ მაწ ძენწობს და მოსავალს აღარ იძლევა, მიანდრეს მაწუბშიაც გაჩქეთ პატეკი. ქართველის სოფლები ავსებათ-აგვსებოდა ეფო სოფლე ნესვის ზეინებთან, დღეს კი ვალარსად შეგხვდებთ ამ ზეინებსა: მოუფროდგებთ თუ არა ნესვი, მაშინვე მამულში მიეზიანებიან.

წყალს მოსავალი ძალიან ნაკლებად არის. რამდენჯერმე ეფო მოსსენებული „ოვერიას“ „ახალ ამბებში“ მოსავალის ნაკლებობის მიზეზი. ესლაც კიდევ გვიმეორებთ: გაზოგსული ერთობ ცოვი და წვიმანი ეფო; სითბო აღარ დაუშვრა, რომ ადმოცენებულეფოო; ამასობაში თესლი მოალბო, ძალა წაართვა და უანა გათესელდა. ესლაც სულ შედგმ ცოვი ქარი ჭქრის; ესა ამის გამო ჯერ შეშალული არ არის, სიმინდი გაწეთდდა და დაიგვალა; ესასაც ზოგიერთგან, მაგალითად, ტრიფოლანში, სუბმა მოგრა. რაც-ი ბარტეი აქეს ესასა, სულ სუბმად გადაქცეულა. გამოცდილი სოფლის მეურეეები ამის მიზეზად ცოვს გაზოგსულს ამბობენ; სითბოები არ დაუშვრა, რომ ბარტეი გთამამეფულეფო, თავეკი დაესრულებინათ და ამიტომ მეურად (სუბმად) გარდაიქცა. ერთის სიტეკეთ, წყალ მეური ნაკლებიც (უხეირო) ეფოება და ნაკლებადაც მოეკ ქართლეში. ქეფმა თუმცა ტანი ეურ ჭქმნა, მაგრამ თავ-თავიც კარგი აქეს და ბარტეიც კარგი გიაკეთა, ასე რომ ქეს სოფლის მეურეეები ეურ დაემეურეთან.

ქეი ეკეკდან ერთ ნაირად არ მოდის. ზოგს მამეულ მოჭეკეს, ზოგს სრულიად არა. პატარა-ლიასეზეს და დიდ-ლიასეზეზე ქეი არ ვარგობს; თუ ქეკდი გაპატეკეკეული და ბალაღებული ნაოფუზარი არ შეხვდა, ქეს არ მოიეკანს, და თუ მოიეკანს, ბალაი ერეკ. ქეი უფრო ურწეკ ადგილებში მოდის: ტრიფოლანეზე, ზემო-ქართლეში: დიბაში, ძეიღეთში, დიღეთში, ეკეკრეში, არდეთში, მოხსენი და სხვ. საზოგადოდ ზემო-ქართლი განთეკეულია ქეიანთა და მეხუდათი; ბერიც კარგი მოდის, მაგრამ ბალასის თესლი მოსდეკს ხდომადეს; ეწინდა ბერი იტის დიდ-ლიასეზის ხეობამ, ამ სოფლეკმა, სადაც ლიასეი ეწეკეს.

ეკინ კეკლობა ტოტ-ტოტანთი ეკეკლის ეკ-ეკეკდა, ე. ი. ეკეკლეფერსა სთესდ: ბერსა, ქეესა, სიმინდსა, ფეტკსა. ესლაკ შეიკეკალ ეს ეკსა. ესლა ამბს მისდეკს მემაშეკდე, რაც ეფერო სკალ ალეკეკ, რაც ეფერო სარფეკ, რასაც ეფერო ბეეეს ბემორეეს. ზემო-ქართველი მემაშეკდე ეფერო ბეკრს ქერსა სთესს, შემდეკ ბერსა, მეხუდოსა, სიმინდსა; დიდ-ლიასეკდი ბერსა, კომბოსტოსა, სიმინდსა, ქეს იეკეთად; პატარა-ლიასეკდი სიმინდსა, ბერსა, ხიოოსა, კომბოსტოსა და სხვა ბოსტენეფლობასა; მდ. მეკეფდის სეკეკდეი ბერსა, სიმინდსა და სალსა. ბალეთსხეების გაშენებას ეფერო მისდეკეკ ლიასეკეზე, მეკეფოსსეკეკეა, ეკალმაშხრეა, სოფ. ატენ-ხიდისთავიდან დაწეობიდი. სადაც ბალ-ეკეთსხეების გაშენებასა და მოგლას მისდეკეკ, იქ სასხეკი მიწეკი ტოტეკეკეა, ხეკა-თესეკ კალეკეფლობს და ამის გამო ბლეხობას ამასთანეა ადგილებსა ხშირად ეკდეკეა ასზრდო და სეასეკეფლოს ასალს მოსეკალზე ერთი-ორად და ერთი-სამადაც შემძეკ მემაშეკდისაკენ. ზოგიერთს სოფეკებში იქმეკის ეკეკწრეკდა ასხეკა-ასოეა მიწეკი ეკანაკეთის გაშენების გამო, რომ საკმაო ბზეც არ მოსდის ასზამარად საკონდისოთის და მიდის ბლეხი სხვათა სოფლებში ბზის სასეკდადად.

რაკი ბალ-ეკანაზობას მისდეკეკ სოფლის ეკრეკდი მეეუნეკ, მანდეკრის მიწას ეკალრა სეკეკდა, იმდენს ბლეხ ჭხსაკ, რომ საკმაოდ მოიეკანოს და მტერიც და მოკეკთეკ გასისეკეფრეს, ამიტომ რომ ბალი და ბეეხი იძლევს მის ეკეხ-ლიასეს, მის დროსა; მომტეკეფლს ხაწილს სამეფოო დროსას ბალ-ეკანასში ჭლეეფაკს.

ის მემაშეკდე-კი, რომელიც ბალ-ეკანსობის გაშენებასა და მეეფობასს არ მისდეკეკ, ბლომად ჭსხაკ-სოეასაკ; სულ ეკა-ნსაეკეკი, ნაიალეკი ბლეეი მოელის ეკლის განმავლობაში ათას დღისას მაინც დასთეეს რასმესა. ამასთანა სოფლებსა ხშირია ეკეთსეკეული პატრონი ბლეეი, მანდრი ბეკი აქეს კარეეეკ, ბლომად ჭსხაკ, ბლომად მოსდის ეკირსხეკეკ, ასე რომ კიდევ ჭეიდის, თეესდაც ინასკას და ძეკლდაც ბასდეკეკ. ხორბლეკეკლობის კარგი, ის ბლომად ჭეიდის ბზეკ, თიეკს, ჩალასა. ზემო-ქართლეში ხშირია ამასთანა ბლეეი, რომელიც ხეთასა-ეკეკსას კოდ ეფერსა და ქეს ნაჭეკრის. ხაზოგადად დიდი-ლიასეკ ბლეეობა და ზემო-ქართლისა ეკეკდ ცხოერობის და ეფერო სარეოანია, ეთსკ დასაბრეკი ადგილებისა.

ქართლეკლს ბლეეს ამ ხასეკში ორი ეკეკრო ეკეესა სიმდიდრისა: მთსდეკ-ეკეკა და ნიორი. აქამდის დიდი თე ძეირე ეკეკნე ჭეიდან მთსდეკ-ეკეკს, ღორეკის ბეეი იეო, დღეს-კი ეს ეკოდიდ გამოეეკსდეკარი საკეთი ხაზრის შეეკნის ეკეკ-ოდ ბარდიკეკ. ამას ბარდა ეკეკ ნიორის მსეოდკეკეკეკ ბანდეკეს, ასე რომ სეკ მასმასად დიეკეკეკ. შარშანეკ ეკეკ-ეკეთს პატარა-ლიასეკის მემაშეკდეკს ნიორის დათესეკ, რადგანაც ჰქ ეკეკო ბარეკი ნიორი მოდის. ბეეკეკეკ სთესადეკ აქეკ ნიორსა, მაგრამ ეკეკ ბლომად მოიეკეკ. ასმობეკ ფოფოთ და ისე ფოფოანეს ეკდეკლობეკ. ფეკეთი ადგილარიკ ორს ადაზს, ცხრა ეკერს ამდეკეკ. ფოფოანი ნიორი მიაქეთ ოდესაკეკეს.

საეკერადეკეა ვიცოდეთ, რამდენი რა ბალის ქართლიდან ესა-და-ესეკ ქეკეეკეკეა. რეანის ბზის მთაკრთაეს ამ ხრიკ დიდი ხარეკეკლოა ეკეკეკდა ეკეკეკ-ეკ-ეკ სტატისტიკეს, ეკეკეკ მოიასეკეკეკ და თითეკ და თითეკ ბემიაესდეკეკ გაზეთეკეკში, რომელ სადეკეკდამ რა ნაეკირხეკეკეკ ეკეკრო ბალის. მეკნი სიმმეკ არ იეკეს ბალირნი ეკ სეკ, რათა ბაკეკეკონ ბეკეკეს, თუ სად რას ეკეკრო მასდეკეკ ხალი, რა ეკეკრო მოჭეკეკ და ხეკთ აქეკეკ, რა ეკეკრო ხარეკეკ მოიეკეკნოს და სხვ.

ნარკვევი

(ეკურნალ-გაზეთიდან)

მეკითხველებს ეცოდინებათ, რომ ავსტრია-ვენგრიის მემკვიდრემ ერცჰერცოგმა რუდოლფმა თვეი თავის საუფლის-წულო სამკვიდრებელისა და ინახულა სხვათა-შორის გალიციაცა, რომელშიაც მოსახლეობენ ბოლშევლები და რუსინები. დღეს ავსტრიის გაზეთებში უკვე დაიბეჭდა ის სიტყვები, რომელნიც წარმოთქმულ იქმნა როგორც რუდოლფის მიერ მემკვიდრის ნაზვით გახარებული ერის მიმართ, ისე სიტყვები თვით ამ ერის წარმომადგენელთა.

აი როგორ მისალმებია რუდოლფს და რა უთქვამს სხვათა შორის „ჩერვონნის რუსეთის“ მიტროპოლიტს სემბრატოვიჩს:

დღეს მოელი ჩვენი ქვეყანა სიხარულით არის აღვსილი. ღმერთმა ინახოს, თქვენო უმაღლესობავ, რომ ჩვენმა ერმა, ენამ, ეხახანმა და ეოსის წლის სამკვიდრებელმა ჩვენის წარსულისამ თქვენში ჰპოვოს უგვეულესი მფარველი და შემწენარებელი.

მემკვიდრე შრინცმა დიდის სიამოვნებით მოისმინა სიტყვა მიტროპოლიტისა და მოუმზადებელად უპასუხა შემდეგი:

უპირველესს ყოველისა, მამამ მიტროპოლიტო, მიიღეთ ჩემი მადლობა თქვენის მშვენიერის სალამის პასუხად. გმადლობთ თქვენ ყველას, რომ ასეთის სიხარულით მიმიღეთ. ჩვენ კარგად ვიცით ქარში და ლენინში ნაცადი ერთგულება რუსინის ერისა. რუსინებმა დაამტკიცეს თავისი ერთგულება და მრავალ ჯერ ომში სისხლის დათხევით მოიპოვეს სახელი ავსტრიის ერთგულ ქვეშევრდომთა. დარწმუნებულნი ბრძანდებოდეთ, რომ ჩვენ მუდამ დიდის ინტერესითა და თანაგრძნობით შევყურებთ თქვენს ზრდასა და წარმატებას, თქვენს წარსულსა და თქვენის ლიტერატურის აღორძინებასა. ღმერთმა ინახოს, რომ ორმა ტომთა ნათესავმა ერმა გალიციისამ თანხმობით და ძმურად ილვაწოს წარმატების გზაზედ სამშობლო გალიციისა და მოელის ჩვენის სახელმწიფოს სასიკეთოდ და საბედნიეროდ. იყოს ნება ღვთისა! თქვენგანურად მოგცემთ სალამს და თქვენის ენით ვისურვებ რუსინთა ერისთვის მრავალ-ჟამიერს სიცოცხლეს და დღეგრძელობას.

დამსწრენი ადტაცებაში მოვიდნენ და ურას ძახილი დიდხანს არ შეწყვეტილა. ამბობს გაზეთი „Новости“.

**

ბოლგარიის ამბები დიდის ყურადღებით ადევნებენ თვალს ყველა რუსეთისა და უცხოეთის გაზეთები. მართლაც და ამ უკანასკნელის დროს ბალკანიის ნახევარ-კუნძულზე კიდევ რადაებსაც ამზადებს ვიდასიც უნილავი ხელი. გაზეთი „Новое Время“ ამბობს, რომ

ჩვენ უნდა გადავსწყვეტოთ ახლა, მივაბეოთო სრულიად ბოლგარია და ბედის ანბანარად გაუშვათ, თუ დრო მოვიდა და საჭიროა დავიხსნათ ეს ქვეყანა ავსტრიის ხელიდამან, იმ ავსტრიის ხელიდამ, რომელიც ნელ-ნელა მიდის წინ და სტამბოლს უახლოვდება. ეს საკითხავი ამ უამად ყველას თვალ-წინ უდგია და პასუხს ითხოვს. გონებაკი და გრანობაკ ამას გვეუბნება, რომ მოვიდა დრო მეტად საეურადღებო და პასუხ-საგებელი.

საჭიროა დიდის სიფრთხილითი განვსაჯოთ ახლა ყოველი კერძო წვლილი საქმისა და ისე მოვიქცეთ შემდეგისათვისაოო, ამბობს ბოლოს გაზეთი: მზად ყოფნა-კი, მუდამ საჭიროა და სიფრთხილეს თავი არა სტკივავო.

**

ამას წინად კავალერიის მანევრებს მდ. თერგის ახლო ჩრდილოეთ-კავკასიაში დაესწრო სამხედრო მინისტრი, რომელმაც ჭკოთხა რაზმის უფროსს თ. ნ. ამილახვარს: ჯარი თერგის მეორე ნაპირას გადაიყვანეო და ამასთანავე შემატყობინე, რამდენი დღე მოუნდება ხიდის გაკეთებას და ჯარის გადაყვანასაო. თ. ამილახვარს ეპასუხნა, რომ ამისათვის დღეები-კი არა, საათებიც საკმაოა. ამილახვარს უბძანებია მენავტიკეთათვის, მოემზადებინათ ნავტიკები და სულ რამდენისამე საათში გადაეყვანათ ჯარი თერგის მეორე ნაპირას. ამის შემდეგ დაიწყეს ნავტიკების ხმარება ჯარში.

აი რას მოგვითხრობს ამ საგნის თაობაზე გაზ. „С.-Пет. Вѣд.“-ი:

დღეს, 27 ივნისს, უნდა ნავტიკები გამოეცადნათ და მათის შემწეობით ბეკეთ-ვანათ ბდ. მცირე ნეკეზე 1 და 2 გვარდიისა და კავალერიის დივიზია.

გაზეთი შემდეგ დაწვრილებით ლაპარაკობს, როგორ არის მოწყობილი ნავტიკები და შემდეგ გაზეთი ამბობს:

ნავტიკების გამართვას და რუმბეების დაბერვას სულ 5 წამს მოუნდნენ. ეემეი ტეეი გუეკეთეს ან ტიკეს, რომლითაც უნდა გადაეყვანათ 12 კაცი და ერთი ზარბანანი. ოორ-ტეიანი ნავტიკი ადვილად ტვირთეულობს 25 ჯარის-კაცს თავეთ-ეეზამდე შეიარაღებულს. ცხენთანმა ჯარის კაცებმა დაიწყეს ნავტიკებზე ლაგამ-ბეშარა-ნაგირები და თოფ-იარაღი, თავად შესხდნენ ცხენებზე და ცხენ-და-ცხენ ტკბედნენ წყალში. იქ უცბად შეამაზეს ცხენები, ნაიცვეს ტანი და მზად იყვნენ სალამრად.

გაზეთი ამბობს, რომ ნავტიკების ხმარება ძალიან კარგი იქმნებაო. ნავტიკები დიდი ხანია თურმე ი

წერილი ამბები

— ამის წინად შეიტყარის ქალაქ ტუგაში, რომელიც თავისსაკუ სახელის ტბის პირად მდებარეობს, უცერეა ტბის პირად აშენებული ჩვიდმეტი სასლი მოიჯდეს ადამ-მეზინად და ტბაში ჩაგრდა თორმეტ. ამ სასლებში სულ ასამდე სული კაცი ეოფილა და 20-ზე მეტი კერ გადარჩენილა. ასეთი უბედურება ასალი ამბავი არ არის შეიტყარის ტბების გამო. მაგალითებრ, ამიკ ქალაქს ტუგაში 1435 და 1595 Წ. ტბაში მოელი ქუჩები ჩაიქცა; ქალაქს გეგეში 1877 Წ. მთელი რიეე და Წელის ნიპირა ქუჩები ჩაიქცა, თუმცა არავინკა არ დაეეეული. ასეთივე უბედურება დატრიალებულა ᲬᲔᲚᲘᲡ 1879 ᲬᲔᲚᲘᲡᲨᲘ.

— მონპლანან სიმაღლეზე აქამდე ჯერ-ჯერობით ასეთი ასულიეო და ერე ერთი გამბედავი მოგზაური ᲔᲠᲗ ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ, ამ სიმაღლე მთაზე ასულასა და ᲐᲢᲝᲜᲘᲡ. ამ რამდენისამე დღის წინად, 9 ივნისს, ორს ინგლისელს, ᲒᲐᲜᲓᲠᲘᲡᲜᲘᲡ და ᲠᲘᲩᲐᲠᲓᲡ, რომელიც მოუსვრებიათ ასულან ამ მთის თავზედ, რომელსაც კაცის ფეხი არ მოსვლიაეო ამ დროამდე, და ეს დედოფალ ᲕᲘᲥᲢᲝᲠᲘᲐᲡ ᲮᲝᲛᲘᲢᲘ-ᲓᲐ-ᲜᲘᲗᲘᲡ ᲬᲔᲚᲘᲡ მეფობის იუბილეი ᲣᲪᲔᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲘᲗ დიდის ამბითა და საკრა სალოცავი უმღერაეთ: „God save the queen“-ი.

— ᲒᲠᲔᲜᲘᲘᲡ მემკვიდრე ᲐᲠᲜᲘᲡᲘᲡ ᲥᲔᲛᲘ ᲛᲝᲠᲬᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, იმის გარდა რც ᲥᲔᲛᲝᲛᲐᲛᲔᲚᲘᲡ ᲫᲔᲚᲘᲡ, ᲒᲘᲓᲔᲑᲔᲚᲘᲡ 5,000 მან. ᲣᲩᲣᲥᲐᲜᲐ და დედოფალს ᲐᲒᲒᲣᲡᲢᲐᲡ კიდევ ᲥᲐᲠᲗᲠᲘᲡᲣᲚ ნიეეეეი. მემკვიდრე ᲐᲠᲜᲘᲡᲘᲡ ᲯᲔᲠ-ᲯᲔᲠᲝᲑᲘᲗ ᲘᲡᲔᲗ ᲐᲠᲐᲡ და ᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲢᲘᲡ ᲐᲠᲐᲡᲘᲡ ᲡᲬᲐᲚᲘ.

— ᲐᲠᲜᲘᲡᲘᲡ ᲤᲘᲠᲓᲔᲜᲘᲜᲓᲔ ᲙᲝᲑᲣᲠᲒᲘ ᲐᲛ ᲟᲐᲛᲘᲓᲔ ᲒᲔᲜᲔᲢᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲘᲛᲔᲝᲤᲔᲑᲐᲡ ᲓᲔ ᲘᲛᲔᲝᲤᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲨᲘᲜᲐᲡ ᲒᲐᲜᲐᲨᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲡᲐᲚᲘᲡᲘᲡᲐ. ᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ ᲮᲛᲐ ᲒᲐᲣᲒᲠᲔᲚᲔᲑᲘᲐᲜᲘ, ᲠᲝᲛ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲤᲘᲠᲓᲔᲜᲘᲜᲓᲔ ᲘᲛᲔᲝᲤᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲡᲐᲓ ᲐᲓᲐᲠᲔ ᲘᲤᲘᲠᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲔᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲨᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ᲘᲡᲔᲗᲘ ᲒᲐᲜᲐᲨᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ᲘᲡᲔᲗᲘ ᲒᲐᲜᲐᲨᲘᲜ